

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)

Saksbehandler, innvalgstelefon

Frode Krog Lund, 37 01 78 12

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Høring - konsesjon - Lyngdal - Lastad kraftverk - Lastad Kraft SUS

Viser til mottatt høring av utbygging av Lastad kraftverk i Lastadbekken, Lyngdal. Vi beklager forsinket svar.

Kraftverket er utenfor den verna delen av Lygna. Bekken er ikke mindre viktig av den grunn.

Den biologiske rapporten som fulgte søknaden, er mangelfull i forhold til ferskvann. Rapport «konsekvenser for naturmangfold» påpeker forekomst av mange rødlista terrestre arter, men mangler data på bunndyr og fisk. Ut fra kart kan det synes som det er en bekkekløft nederst i bekken. Denne er ikke omtalt i søknaden. Statsforvalteren er derfor usikker på om arter og naturtyper er tilstrekkelig undersøkt og om konsekvens av å fjerne vann er tilstrekkelig vurdert. Dette må vurderes på nytt etter en befaring.

I forhold til fisk kan nedre del av vassdraget være anadromt, men hele vassdraget er åleførende. Hele bekken vil inneholde ulike arter evertebrater og planter/moser/alger. Hvis bekken ikke har høy fisketetthet er det sannsynlig at bekken har større mengder predasjonsfølsomme arter og kan av den grunn ha stor verdi.

I det meste av Norge kan man forvente å påtreffe ål i en avstand på ca. 45 km fra kysten og inntil 350 moh. Ål påtreffes også utenfor dette området, men da i lave tettheter. Bekken med ovenforliggende innsjøer er mest sannsynlig viktige oppvekstområder for ål. Det er ikke gitt at det er ål i Lastadbekken i 2024 som følge av sterkt redusert innsig av glassål til Europa. Forvaltningsmålet i Europa er at ål skal beskyttes. Ål er sterkt truet, blant annet som følge av habitattap. Ål må hensyntas i vurderingene.

Nedbørfeltett til vassdraget er på 14,3 km². Dreneringsfaktoren er på 1,6/km². Dette betyr at vassdraget har i størrelsesorden 23 km bekk som kan være åleførende. Hele Lastadbekken med sine innsjøer er å betrakte som viktig ålehabitat.

Alminnelig lavvannføring (NEVINA) er på 2,0 l/s/km². 5-persentil i sommerhalvåret er på 1,5 l/s/km² mens verdien for vinter er på 6,1 l/s/km². Ålefaringer er på oppvandring om sommeren. De trenger

da et signal (vannføring) på at det «*her er en bekk*». Videre må det være nok vann i bekken til at ål ikke bare kan oppvandre, men også finne mat. De kan bruke mer enn ett år på å nå Øvstevatnet og Rovedalsvatnet.

Ål nedvandrer primært på seinhøsten (september til ut november). I denne perioden er det sannsynligvis nok vann i bekken til at ål kan passere. En forutsetning for dette er at nedvandrende ål avvises i forhold til å innvandre turbininntaket. Ål vil ikke tåle å passere en Pelton turbin, samtidig som turbinen ikke har godt av å tettes av ål. Dersom kraftverket blir bygd, er det viktig at det fastsettes vilkår om sikker 2-veis vandring som tiltak, samt at ålehabitat på «minstevannføringsstrekningen» sikres. Dersom kraftverket etableres, må ålebestanden sikres med vilkår gitt av NVE. Vilkårene må sikre habitat samt 2-veis vandring forbi inntak og kraftstasjon.

Sommer/vintervannføring synes ikke hentet fra NEVINA. Søker har beregnet litt høyere vannføring i søknaden enn det NEVINA antyder. Søker foreslår en minstevannføring på 70 l/s hele året. I et tørt år kan det hende naturlig oppvandring av ålefaringer er lavt. I et vått år (som 2020) vil en kunstig lav minstevannføring hemme oppvandring hele sesongen. En lang bekkestrekning med kun en minstevannføring er derfor en stor belastning for ål.

Med hilsen

Anne Fløgstad Smeland (e.f.)
seksjonsleder

Frode Kroglund
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent